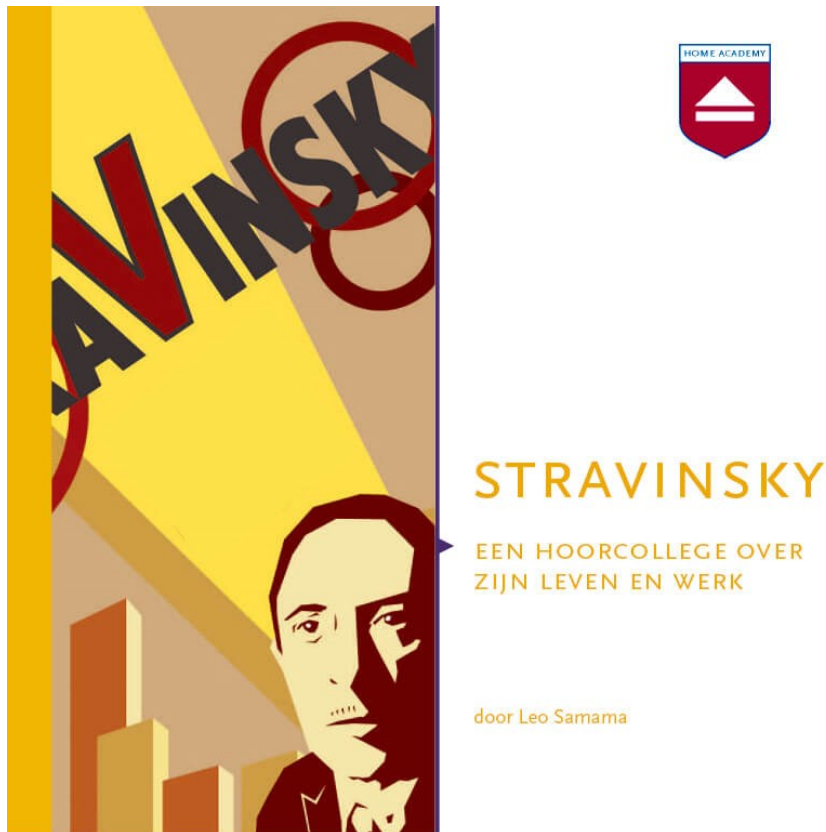

Bijlage bij het hoorcollege *Stravinsky*

Inhoudsopgave

[Leo Samama](#)
[Studium Generale Universiteit Leiden](#)

[Inleiding](#)

[College 1. Stravinsky: leven en tijd](#)

[H1. Het belang en de positie van Stravinsky: Rusland tijdens de tsaren](#)

[H2. Kunst, cultuur en politiek tijdens Stravinsky's jonge jaren](#)

[H3. Diaghilev en de weg uit Rusland: componist in Frankrijk en de V.S.](#)

[College 2. Stravinsky en het neoclassicisme](#)

[H4. Het neoclassicisme](#)

[H5. Het oude ambacht en Stravinsky's neoclassicisme](#)

[H6. Een blik in de spiegel](#)

[College 3. Stravinsky's techniek](#)

[H7. Klankvlakken, herhalingsmotieven en ritmische variaties](#)

[H8. Volksmuziek, motieven en ritmes](#)

[H9. Korallen en montages](#)

College 4. Stravinsky's composities

H10. *Symfonie in drie delen* en *Pater noster*

H11. *Psalmensymfonie* en *Symfonie in C*

H12. *Requiem Canticles* en *In memoriam Dylan Thomas*

Aanbevolen literatuur

Gebruikte muziekfragmenten

Colofon

Leo Samama

Leo Samama was als docent verbonden aan de conservatoria van Utrecht, Maastricht en Tilburg en aan de Rijksuniversiteit Utrecht, en schreef voor De Volkskrant, NRC/Handelsblad, de Haagse Post en Luister. Van 1991 was hij twee jaar gedelegeerd artistiek verantwoordelijke (namens het bestuur) bij het Koninklijk Concertgebouworkest, tot 2003 artistiek coördinator van het Residentie Orkest en van 2003 tot 2010 directeur van het Nederlands Kamerkoor.

Samama heeft in tal van besturen zitting genomen, en diverse 'podia' (mede)opgericht, zoals de Nederlandse Strijkkwartet Academie en het internationale platform voor professionele kamerkoren TENSIO.

Als auteur schreef hij onder meer *Alphons Diepenbrock, componist van het vocale* (Amsterdam, AUP 2012) en *Nederlandse muziek in de 20ste eeuw* (Amsterdam, AUP 2006), *De zin van muziek* (Amsterdam, AUP 2014), *Het soloconcert* (AUP 2015) en *Het strijkkwartet* (AUP 2018).

De compositorische werkzaamheden van Leo Samama hebben sinds zijn eerste officiële opus in 1974/75 tot uitvoeringen in binnen- en buitenland, tal van plaat- en cd-producties en een groot aantal opdrachten geleid. Voor zijn verdiensten voor het Nederlandse muziekleven is Leo Samama in juni 2010 benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Eerder verschenen van hem de hoorcolleges: *Klinkende geschiedenis, Mozart, Beethoven, Debussy, Mahler, Schubert, Stravinsky, De taal van muziek, Monteverdi, Wagner, De zin van muziek, Bach en Schopenhauer, Nietzsche en de muziek* (samen met Herman Philipse).

Studium Generale Universiteit Leiden

Studium Generale Universiteit Leiden organiseert lezingen voor studenten en andere belangstellenden van binnen en buiten de universiteit die over de grenzen van hun vakgebied heen willen kijken.

Voor meer informatie, kijk op: <https://www.universiteitleiden.nl/studium-generale>

Synopsis van het hoorcollege *Stravinsky*

Inleiding

Igor Stravinsky (1882-1971) was zonder meer één van de meest veelzijdige en in sommige opzichten ook controversiële componisten van de 20e eeuw. Zijn oeuvre omspannt de belangrijkste ontwikkelingen van de 20e eeuw, van de kleurige Russische balletten aan het begin van de eeuw tot de seriële muziek in de jaren zestig. Zijn balletten, en niet alleen *L'oiseau de feu* (*De Vuurvogel*), *Pétrouchka* en *Le sacre du printemps*, zijn zowel bij muziek- als dansliefhebbers bijzonder populair. Maar ook de vele neoclassicistische werken behoren tot de canon van de twintigste-eeuwse muziek. Voor de late werken daarentegen groeit de waardering nog steeds, zeker nu op afstand duidelijk is hoe origineel en boven elk louter technisch geknutsel verheven Stravinsky ook de nieuwste ontwikkelingen in zijn muziek heeft toegelaten en becommentarieerd. Stravinsky was bovendien een gedreven dirigent (en soms ook pianist) van zijn eigen werken, en in woord en geschrift commentator van zowel zijn eigen creaties als die van de gehele westerse muziek. Toen Boulez al in de vroege jaren vijftig zijn essay *Stravinsky demeure* (Stravinsky blijft) schreef, was diens laatste scheppingsfase nog niet aangebroken. Maar ook dan heeft Boulez zijn gelijk gekregen. De muziek van deze eigenzinnige Amerikaans-Frans-Russische componist blijkt ook in de 21e eeuw niet aan zeggingskracht te hebben ingeboet en vele jongeren te inspireren.

College 1. Stravinsky: leven en tijd

H1. Het belang en de positie van Stravinsky: Rusland tijdens de tsaren

“Stravinsky is in het Russisch een bijvoeglijk naamwoord en geen onderwerp. Daarom ben ik niet Stravinsk maar Stravinsky-ig. Zijn gevolgen hiervan in mijn muziek te onderscheiden? Het is natuurlijk vaak genoeg als bijvoeglijk naamwoord gebruikt, als een beschrijving. Stravinsky het bijvoeglijk naamwoord dat zulke zelfstandig naamwoorden verandert als Gesualdo, Pergolesi, Tsjaikovski, Wolf, Bach.” (Igor Stravinsky).

*“[...] Het is merkwaardig te constateren dat van de twee grote schandalen van de hedendaagse muziek, dat wil zeggen de *Sacre* en *Pierrot Lunaire*, het lot redelijkerwijs gelijk is: zo goed als de *Sacre* nog steeds in de ogen van de meeste mensen staat voor HET fenomeen Stravinsky, zo staat *Pierrot Lunaire* voor HET fenomeen Schönberg. [...] Wat in het bijzonder Stravinsky betreft hebben zijn bewonderaars en hen die hem hebben afgezworen ieder voor zich dit sleutelwerk (dus de *Sacre*) naar zich toe getrokken, en wilden er hetzij de oorsprong van al die glorieuze epische verhalen over verjonging in zien, dan wel, ten eerste daaraan verbonden, het punt van vertrek van al het verderfelijke dat er uit is voortgekomen. [...]”* (Pierre Boulez, *Stravinsky demeure*, 1951).

Stravinsky's jeugd speelde zich af in een tijd waarin Rusland geteisterd werd door grote sociale en politieke onrust. Miljoenen voormalige lijfeigenen leefden in grote armoede. In intellectuele kringen waren de kampen verdeeld tussen de panslavisten die de tsaren Alexander III en Nicolaas II in hun vergaande 'russificatie' volgden, en tal van socialistische, marxistische en anarchistische groeperingen die stredden voor democratie, socialisatie en zelfbestuur. Bovendien leidde de aanslag op Alexander II in 1881 tot mensonterende pogroms tegen de joodse bevolking. Tot het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog liepen de spanningen steeds hoger op.

H2. Kunst, cultuur en politiek tijdens Stravinsky's jonge jaren

In deze periode van politieke en sociale chaos bracht Stravinsky zijn jeugd door in een welvarend gezin. Vader Stravinsky was operazanger. De kinderen kregen goede scholing en kwamen al vroeg in contact met muziek, literatuur en schilderkunst. Hij leerde de muziek kennen van de leden van het Machtige Hoopje, bezocht het Marinskij Theater, hoorde de muziek van Tsjaikovskien Skrjabin. Stravinsky studeerde rechten en volgde privé compositielessen bij Rimski-Korsakov. Daardoor werd hij aanvankelijk opgeleid in de traditie van de nationale Russische muziek. Maar ook het Russisch impressionisme en symbolisme hebben al snel zijn belangstelling.

H3. Diaghilev en de weg uit Rusland: componist in Frankrijk en de V.S.

Na 1905 gaat de ontwikkeling van Stravinsky bijzonder snel. In 1908 sterft Rimski-Korsakov, in 1909 benadert Sergej Diaghilev de jonge componist met het verzoek voor de Ballets Russes enkele pianowerken van Chopin voor een ballet te orkestreren. Kort daarop krijgt hij een tweede verzoek, voor een compleet ballet, *L'oiseau de feu*, dat in 1910 in Parijs ten doop wordt gehouden. Stravinsky leert Debussy en Ravel kennen en verblijft een groot deel van de daaropvolgende jaren in Frankrijk en Zwitserland. Na de successen van de *L'oiseau de feu* en *Pétrouchka* vestigt Stravinsky definitief zijn naam in 1913 met *Le Sacre du Printemps*.

Na het uitbreken van de oorlog in de zomer van 1914 kan Stravinsky niet meer terug naar Rusland. Na de revolutie in 1917 is hij bovendien afgesneden van de familiebezittingen. Tijdens de oorlog woont hij overwegend in Zwitserland en na de oorlog in Frankrijk. In de oorlogsjaren versobert Stravinsky's muziek aanzienlijk. Hij schrijft tal van werken voor kleinere en ook bijzondere ensembles. Nadat hij zich in 1920 in Frankrijk vestigt vindt een tweede omslag in zijn componeren plaats: het neoclassicisme. In 1939 vertrekt Stravinsky definitief naar de Verenigde Staten. Daar vindt een laatste omslag in zijn componeren plaats wanneer hij na 1950 door Robert Craft op de atonale en twaalftoonsmuziek van Schönberg en Webern wordt gewezen. Zijn laatste composities schrijft hij in 1966.

College 2. Stravinsky en het neoclassicisme

H4. Het neoclassicisme

"De meeste hedendaagse muziek lijkt teveel op iets dat al eerder bestaan heeft." "Tegenwoordig heeft de jas van elke componist een haakje aan de kapstok van het verleden." (Constant Lambert in Music Ho!, 1933)

"Stravinsky's muziek is bijna altijd kunst in de tweede graad, kunst over kunst." (Eric Salzman, Twentieth-Century Music: an introduction, 1967)

"Ikzelf heb zo dikwijls een 'academische houding' aangenomen, zonder er zelfs aan te denken om het genoeg, dat ik eraan had, te ontveinzen. Ik kon dan ook niet anders dan onder de plak van deze schoolmeesters terecht komen. Werkelijk, ik heb geen temperament dat strookt met academisme; het is dus steeds met vrije en wetende wil dat ik me telkens van de academische formules heb bediend. Het zijn soms grondstoffen van mijn werk. En het doet tenslotte wel komisch aan dat mijn censoren een houding aannemen die zij uiteindelijk niet zullen kunnen volhouden." (Stravinsky in Poétique musicale, 1945)

In een van de gesprekken met Robert Craft zei Stravinsky: *"De door jou zo genoemde periode van formuleren kwam pas later in de twintiger jaren, met de vestiging van het zogenaamd neoclassicisme - dat van Schönberg, Hindemith en mijzelf."* Stravinsky was dus niet de enige. Integendeel. Het

neoclassicisme was een van de belangrijkste tendensen tussen de twee wereldoorlogen. Maar de term dekt de lading niet. Want sommige componisten keken inderdaad terug naar de tijd van Mozart, de meesten ging verder terug, naar de tijd van Bach, de Barok, en er waren er ook die in de Middeleeuwen of de Renaissance hun licht opstaken. Stravinsky was zelf bovendien niet minder gecharmeerd van C.M. von Weber en Tsjaikovski.

H5. Het oude ambacht en Stravinsky's neoclassicisme

Op zoek naar een zekere mate van objectivisme en tegelijk ook naar het oude ambacht van weleer, naar nieuwe en beproefde modellen, naar nieuwe en beproefde technieken, kwam men bij de Barok terecht en dan vaak bij de motoriek van de Barokmuziek of bij de gestileerde dansen van toen en het ritornel principe. Achteromkijken, maar wel nadrukkelijk en hoorbaar vanuit de eigen tijd. Een deel van die liefde voor dat oude ambacht had ook te maken met een zoeken naar een minder zweterige, beladen en expansieve muziek waarin, naar het lijkt, ook het egoïsme van de kunstenaar minder beleden wordt en het persoonlijke en individuele uitdrukken minder centraal staat.

"[...] Want ik acht de muziek, door haar essentie, niet in staat om wat dan ook uit te drukken: een gevoel, een houding, een psychologische gesteldheid, een natuurfenomeen en zo voorts. Het uitdrukken is nimmer een immanente eigenschap van de muziek geweest. Wanneer de muziek, zoals bijna altijd het geval is, iets lijkt uit te drukken, dan is dat slechts een illusie en geen realiteit. [...]"
(Stravinsky, Chronique de ma vie, 1935)

Stravinsky over het Dumbarton Oaks Concert: *"In Annemasse speelde ik regelmatig Bach; en ik werd toen, als altijd, zeer aangetrokken door de Brandenburger Concerten. Het eerste thema van mijn eigen Concert lijkt veel op dat van het Derde Brandenburger Concert (dat ik gedirigeerd heb), en evenals het Bach-Concert wordt er gebruik gemaakt van drie violen en drie altviolen, beide groepen regelmatig divisi a tre, hoewel niet akkoordisch zoals Bach doet. Wegens deze overeenkomsten ben ik veelvuldig berispt, maar ik denk niet dat Bach zelf mij het gebruik van zijn voorbeelden zou misgunnen, aangezien hij zelf regelmatig op deze wijze materiaal geleend heeft."*

Over de Symfonie in C zei Stravinsky: *"Toen ik er in toestemde in de winter van 1939/40 in Harvard de Charles Eliot Norton lezingen te geven, riep ik de hulp in van Suvchinsky om mijn teksten in het Russisch te schetsen en van Roland-Manuel om ze te reviseren en het Frans te polijsten. Terug in Frankrijk vertelde Suvchinsky dat de partituur van Tsjaikovski's Eerste Symfonie op mijn piano lag, en deze informatie tezamen met de ontdekking dat er een gelijkenis bestaat tussen de eerste thema's van mijn symfonie en die van Tsjaikovski, waren verantwoordelijk voor de geruchten dat Tsjaikovski's symfonie model had gestaan. Als Suvchinsky verteld zou hebben welke Haydn- en Beethovenpartituren op de piano lagen, had niemand er natuurlijk enige aandacht aan geschonken; toch staan beide componisten op z'n minst achter de eerste twee delen van mijn symfonie en is hun invloed veel diepgaander dan die van mijn veel te eenzame landgenoot."*

H6. Een blik in de spiegel

"Stravinsky's 'neoklassieke' muziek is één (en in laatste instantie: de allesoverheersende) versie van wat we het bindende thema van zijn oeuvre hebben genoemd. Er schuilt iets revolutionairs in deze versie en in de houding die eraan ten grondslag ligt: zij rekent expliciet en definitief af met de negentiende-eeuwse opvatting van muzikale evolutie als een zich lineair en onomkeerbaar voltrekkend proces, stelt daarvoor de omtrekkende beweging om een vast en onbenoembaar punt in de plaats en anticipeert daarmee op een muzikaal denken dat pas in de jaren zestig, na de ineenstorting van het seriële bolwerk, zijn beslag zou krijgen. (Ook compositietechnisch, binnen zijn afzonderlijke werken, ontkende Stravinsky trouwens het traditionele ontwikkelingsprincipe.)"

“Stravinsky’s oeuvre lijkt daardoor op een wegennet: kruisingen, viaducten, parallelstraten, elkaar gedeeltelijk overlappende trajecten, knooppunten en klaverbladen - elke weg vertoont kenmerken van andere wegen, maar geen twee wegen kunnen met elkaar verward worden. Eén keer heeft de componist zijn positie exact beschreven: ‘ik vergroot de omtrek vanuit een vertrekpunt dat ik als het mijne beschouw, en de beweging die er het resultaat van is, de curve van haar lijn, is volmaakt logisch, even exact als die van een wiel om zijn as” (Elmer Schönberger, Vrij Nederland)

Je kunt op twee manieren naar Stravinsky’s kleptomanie luisteren. Ten eerste: onbevangen, onbevooroordeeld, zoals je ook naar Mozart en Beethoven luistert, niet door kennis gehinderd; ten tweede: beladen met de wetenschap dat elk neoclassicistisch werk het resultaat is van een confrontatie met het verleden, een spel met oude en nieuwe elementen. In het tweede geval luister je echter in de derde graad! Namelijk met oren van nu (en daarbij de kennis, het gevoel, de visies, enzovoort, van nu) naar muziek uit bijvoorbeeld de jaren dertig van de vorige eeuw die op haar beurt weer een artistiek en intellectueel verslag is van Stravinsky’s visie op een nog verder verleden.

College 3. Stravinsky’s techniek

H7. Klankvlakken, herhalingsmotieven en ritmische variaties

Stravinsky begon zijn loopbaan onder de hoede van Rimski-Korsakov en in de schaduw van de overleden grootmeester Tsjaikovski. Bij zijn eigen dood in 1971 was zelfs de streng seriële muziek van Boulez en Stockhausen al over haar hoogtepunt heen. Over een periode van zo’n 65 jaar heeft Stravinsky in zijn eigen werken intellectueel en muzikaal commentaar geleverd op een aantal van de belangrijkste producten van de Westerse muziekgeschiedenis.

Als Russische componist heeft Stravinsky de verbondenheid met zijn land en cultuur op verschillende wijzen beleden. Volksmelodieën, Russisch-Orthodoxe melodiebouw, componeren in blokakkoorden zoals in de liturgische muziek, veel aandacht voor ritme en metrum (met een groot gevoel voor variëteit en verrassing daarin), kleurige orkestraties en bijzondere instrumentencombinaties – al deze technische deviezen bepalen de klinkende verschijning van zijn muziek. De grote balletten *L’oiseau de feu* (*De Vuurvogel*), *Pétrouchka* en *Le sacre du printemps* geven bovendien de snelle ontwikkeling van Stravinsky aan tussen 1909 en 1913.

H8. Volksmuziek, motieven en ritmes

In de volksmuziek herkende Stravinsky het gebruik van eenvoudige motieven in steeds wisselende herhalingspatronen zoals hij ook in zijn eigen muziek toepast, zoals in *Les Noces*, *Histoire du Soldat* en *de Symphonies d’instruments à vent*. Daarbij fascineert hem niet alleen de eenvoud van het materiaal maar ook de mogelijkheid daarin allerhande onregelmatigheden te verwerken, waarvan het meest herkenbaar de vele onregelmatige accenten in de baspartijen zijn.

H9. Korallen en montages

Een ander fenomeen in Stravinsky’s muziek is het gebruik van koraalachtige akkoord-openvolgingen, klokakkoorden en dergelijke, zoals in de *Sacre*, *Les Noces* en *de Symphonies d’instruments à vent*. Tot in zijn laatste werken, ongeacht de verder toegepaste techniek, komen dergelijke akkoorden voor. Daarnaast hield Stravinsky ervan op verrassende, vaak ‘harde’ manier zijn muzikale gegevens aan elkaar te monteren.

College 4. Stravinsky's composities

H10. *Symfonie in drie delen en Pater noster*

Aan de hand van de *Symfonie in drie delen* worden enkele technieken van Stravinsky nader uiteengezet, met name met betrekking tot het gebruik van akkoordblokken en ritmen. In het *Pater noster* is goed te horen in hoeverre Stravinsky's akkoordtechniek afkomstig is van de Russische-Orthodoxe traditie uit zijn jeugd.

H11. *Psalmensymfonie en Symfonie in C*

De *Psalmensymfonie* is in menig opzicht een commentaar op Bach en sluit aan op het voorgaande, ditmaal met neobarokke technieken zoals ritmische motoriek, en koraalachtige melodieën. De *Symfonie in C* is daartegenover eerder een uitzetting met de muziek van Beethoven in het achterhoofd, wiens eerste symfonie eveneens in C is geschreven.

H12. *Requiem Canticles en In memoriam Dylan Thomas*

In zijn laatste scheppingsperiode, toen Stravinsky zich ging bezig houden met de toentertijd nieuwe reekstechnieken, heeft hij ook deze niet blindelings overgenomen maar er opnieuw op zijn zo kenmerkende wijze commentaar op geleverd, en ze naar zijn hand gezet, zoals in de *Requiem Canticles* en *In memoriam Dylan Thomas*.

Aanbevolen literatuur

Igor Stravinsky, *Poetics of Music*, Harvard University Press, 1942 (Nederlandse vertaling Pien Braat, Uitgeverij Nieuwezijds, Amsterdam 2012)

Pierre Boulez, '*Stravinsky demeure*', *Musique russe*, ed. Pierre Souvtchinsky (Paris, 1953); herdrukt in Pierre Boulez. *Relevés d'apprenti* (Paris, 1966; Engelse vertaling, 1991), 75–145

Robert Craft, *Stravinsky: Chronicle of a Friendship, 1948–1971* (New York en London, 1972, 2e en uitgebreide editie 1994)

Eric W. White, *Stravinsky: the Composer and his Works* (London, 1966, 2e en uitgebreide editie 1979)

Vera Stravinsky en Robert Craft, *Stravinsky in Pictures and Documents* (London en New York, 1978)

Vera Stravinsky, Rita McCaffrey en Robert Craft, *Igor and Vera Stravinsky: a Photograph Album 1921 to 1971* (London, 1982)

Louis Andriessen en Elmer Schönberger, *Het apollonisch uurwerk: over Stravinsky* (Amsterdam, 1983)

Richard Taruskin, *Stravinsky and the Russian Traditions* (Berkeley en Oxford, 1996)

Gebruikte muziekfragmenten

College 1. Stravinsky: leven en tijd

1. *Symphony in E-flat*

Columbia Symphony Orchestra
Igor Stravinsky (Sony SM2K 46 294)

2. *Requiem canticles (Exaudi)*

New London Chamber Choir
London Sinfonietta
Oliver Knussen (DGG 447 068-2)

3. *Russian peasant songs*

Gregg Smith Singers
Gregg Smith (Sony SM2K 46 298 CD2)

4. *Fireworks (Feu d'artifice)*,

Radio-Symphonie-Orchester Berlin
Riccardo Chailly (Decca 414 078-2)

5. *Vuurvogel (L'oiseau de feu)*

London Symphony Orchestra
Claudio Abbado (DGG 437 022-2)

6. *Jeu de Cartes*

Royal Concertgebouw Orchestra
Neeme Järvi (Chandos CHAN 9014)

7. *Movements for piano and orchestra*

Olli Mustonen
Deutsches Symphonie-Orchester Berlin
Vladimir Ashkenazy (Decca 440 229-2)

College 2. Stravinsky en het neoclassicisme

1. *Pulcinella Suite*

Columbia Symphony Orchestra
Igor Stravinsky (Sony SMK 46 293)

2. *Symphony in C*

Chicago Symphony Orchestra
Georg Solti (Decca 458 898-2)

3. *Symphony of Psalms*

Chicago Symphony Orchestra and Chorus
Georg Solti (Decca 458 898-2)

4. *Le baiser de la fée*

CBC Symphony Orchestra
Igor Stravinsky (Sony SM3K 46 292 CD2)

5. *Concerto in D*

Isaac Stern, Columbia Symphony Orchestra
Igor Stravinsky (Sony SMK 46 295)

6. *Oedipus Rex*

Jessye Norman
Saito Kinen Orchestra
Seiji Ozawa (Philips 442 017-2)

7. *Concerto for piano and wind instruments,*

Olli Mustonen,
Deutsches Symphonie-Orchester Berlin,
Vladimir Ashkenazy (Decca 440 229-2)

8. *The Rake's Progress*

Philip Langridge
London Sinfonietta and Chorus
Riccardo Chailly (Decca 411 644-2)

College 3. Stravinsky's technique

1. *Stravinsky in rehearsal*

Columbia Symphony Orchestra
Igor Stravinsky (Sony SM2K 46 294 CD1)

2. *Petrouchka*

The Cleveland Orchestra
Pierre Boulez (DGG 435 769-2)

3. *Le sacre du printemps*

The Cleveland Orchestra
Pierre Boulez (DGG 435 769-2)

4. *Play Skomoroshek*

Pokrovsky Ensemble
Dmitri Pokrovsky (Nonesuch 79335)

5. *Les Noces*

Pokrovsky Ensemble
Dmitri Pokrovsky (Nonesuch 79335)

6. *Trois pièces pour quatuor à cordes*

Lafayette String Quartet
(Dorian DOR 90203)

7. *Histoire du Soldat*

Gérard Carrat, Ensemble Instrumental
Charles Dutoit
(Warner APEX 2564 61367-2)

8. *Symphonies d'instruments à vents*
Berliner Philharmoniker
Pierre Boulez (DGG 477 8730 CD4)

College 4. Stravinsky's composities

1. *Symphonies d'instruments à vents*
Berliner Philharmoniker
Pierre Boulez (DGG 477 8730 CD4)

2. *Symphony in three movements*
Chicago Symphony Orchestra
Georg Solti (Decca 458 898-2)

3. *Pater noster*
Festival Singers of Toronto
Igor Stravinsky (Sony SM2K 46 301 CD1)

4. *Symphony of Psalms*
Chicago Symphony Orchestra
and Chorus
Georg Solti (Decca 458 898-2)

5. *Symphony in C*
Chicago Symphony Orchestra
Georg Solti (Decca 458 898-2)

6. *Requiem Canticles (Dies Irae)*
New London Chamber Choir
London Sinfonietta
Oliver Knussen (DGG 447 068-2)

7. *In memoriam Dylan Thomas*
Ensemble Intercontemporain
Pierre Boulez (DGG 477 8730 CD6)

8. *Requiem canticles (Postludium)*
New London Chamber Choir
London Sinfonietta
Oliver Knussen (DGG 447 068-2)

Colofon

Home Academy geeft hoorcolleges uit voor thuis en onderweg. Direct te downloaden of onbeperkt te beluisteren in de Home Academy Club. Interessante onderwerpen, van geschiedenis tot natuurwetenschappen, voorgedragen door boeiende sprekers. Zo kan je kennis opdoen in de auto, in de trein, op de fiets of thuis op de bank. Download de Home Academy app voor het beluisteren van onze hoorcolleges op een mobiel of tablet.

Kijk verder op www.home-academy.nl

Uitgave Home Academy Publishers
Middelblok 81
2831 BK Gouderak
Tel: 0182 – 370001
E-mail: info@home-academy.nl

Opname	Sandro Ligtenberg (Leiden, december 2011)
Stem Inleiding	F.C. van Nispen tot Sevenaer
Muziek Intro	Cok Verweij
Mastering	Frits de Bruijn
Vormgeving	Floor Plikaar

© Hoorcollege Copyright 2012 Home Academy Publishers B.V.
ISBN 978 90 8530 900 0
NUR 661, 77, 78

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, uitgeleend, verhuurd, uitgezonden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door (foto)kopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaand schriftelijk toestemming van de uitgever.